

Sygn. akt V RC 499/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W., V Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Boguszevska

Protokolant: Paweł Wrzesień

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy powództwa E. T. i P. T.

przeciwko S. T.

o alimenty

I. zasądza od pozwanego S. T. na rzecz córki E. T., ur. (...) alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatne do 10 – go dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 9 sierpnia 2015 roku;

II. zasądza od pozwanego S. T. na rzecz córki P. T., ur. (...) alimenty w kwocie po 400 (czteryście) złotych miesięcznie, płatne do 10 – go dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 9 sierpnia 2015 roku

III. w pozostałej części powództwo oddala;

IV. zasądza od pozwanego S. T. kwotę 660 (sześćset sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ);

V. wyrokowi w pkt. I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 9 czerwca 2015 r. (data stempla pocztowego) E. T. wniosła o orzeczenie, że pozwany S. T. ma łożyć od dnia 1 kwietnia 2015 r. na jej utrzymanie kwotę 1000 zł wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności, który będzie przypadał na 10 dzień każdego miesiąca. (pozew – k. 1-3)

Pozwem wniesionym w dniu 9 czerwca 2015 r. (data stempla pocztowego), zarejestrowanym pod sygnaturą V RC 501/15, P. T. wniosła o orzeczenie, że pozwany S. T. ma łożyć od dnia 1 kwietnia 2015 r. na jej utrzymanie kwotę 1000 zł wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności, który będzie przypadał na 10 dzień każdego miesiąca. (pozew – k. 2-4 akt V RC 501/15)

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2016 r. tut. Sąd połączył sprawę toczącą się pod sygn. V RC 501/15, do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia z niniejszą sprawą. (postanowienie – k. 54 akt V RC 501/15)

W odpowiedzi na powyższe pozwy, pozwany S. T. wniósł o oddalenie powództwa w całości. (odpowiedź na pozew – k. 64-67)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódki E. T. i P. T. są córkami D. i S. T.. (odpis aktu urodzenia E. T. – k. 4, odpis aktu urodzenia P. T. – k. 5 akt V RC 501/15)

Powódka E. T. ma obecnie 22 lata. Powódka studiuje na Uniwersytecie (...), w Uniwersyteckim Kolegium (...) Języka Francuskiego, na kierunku nauczanie języków obcych, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia. Planowany termin ukończenia przez nią tych studiów to 30 września 2016 r. Po ukończeniu tego etapu studiów (...) planuje kontynuować naukę na studiach stacjonarnych drugiego stopnia. Powódka ma zajęcia na uczelni w ciągu całego tygodnia roboczego, o różnych porach, w godzinach od 8.30 do 20.00. (zaświadczenie – k. 140, plan zajęć – k. 158, zeznania powódki E. T. – k. 124-126, zeznania D. T. – k. 111-112)

Powódka E. T. mieszka w domu z matką, siostrą i ojcem. Koszty jej utrzymania wynoszą około 1600 zł miesięcznie, na co składają się między innymi kwoty: 55 zł za bilet miesięczny, 150 zł za ubrania, 200 zł na jedzenie poza domem, 500 zł na jedzenie w domu, 60 zł kosmetyki, 40 zł leki, 60 zł wydatki szkolne, 600 zł koszt utrzymania domu. Powódka nie osiąga stałych dochodów, nie podejmuje żadnej pracy, poza sporadycznym udzielaniem korepetycji. W 2015 r. powódka otrzymała od matki ojca kwotę 2000 euro. (zeznania powódki E. T. – k. 124-126, zaświadczenie o wysokości dochodu – k. 33, zeznania D. T. – k. 111-112, zeznania świadka J. T. – k. 112-113)

Powódka P. T. ma obecnie 20 lat. Od września 2015 r. uczy się w szkole policealnej (...), na kierunku technik masażysta. Zajęcia w szkole odbywają się dwa lub trzy razy w tygodniu. Planowany termin ukończenia szkoły policealnej przez powódkę P. T. to sierpień 2017 r. (zaświadczenie – k. 163, zeznania powódki P. T. – k. 126-127)

Powódka P. T. mieszka z matką, siostrą i ojcem. Koszty jej utrzymania wynoszą około 1000 zł miesięcznie, na co składają się między innymi kwoty: 50 zł za kartę miejską, 100 zł ubrania, 200 zł wyżywienie. Powódka pracuje w kiosku prowadzonym przez ojca i otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie około 20 – 30 zł dziennie. (zeznania powódki P. T. – k. 126-127, zeznania świadka J. T. – k. 112-113)

Powódka P. T. choruje na epilepsję. W 2012 r. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał orzeczenie, w którym przyznał jej lekki stopień niepełnosprawności, do dnia 31 grudnia 2013 r. Obecnie powódka nie ma orzeczonego stopnia niepełnosprawności, ani niezdolności do pracy. (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 102, zeznania powódki P. T. – k. 126-127)

W latach 2014 – 2015 pozwany przebywał w Bułgarii, gdzie prowadził restaurację. Działalność ta nie powiodła się i pozwany jest z tego tytułu zadłużony. Przed wyjazdem do Bułgarii pozwany prowadził działalność gospodarczą w Polsce, z której osiągał dochody w wysokości 20 – 30 tysięcy złotych miesięcznie. Pozwany jest współwłaścicielem domu w G., w Bułgarii. Obecnie pozwany S. T. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą S.. Dodatkowo prowadzi kiosk oraz pracuje dla kolegi rozwóżąc towar. Obecnie pozwany osiąga dochód w wysokości około 3000 zł miesięcznie. Pozwany mieszka w domu razem z córkami i ich matką, sporadycznie dokłada się do kosztów utrzymania domu. (zeznania pozwanego – k. , wydruk z (...) k. 90, zeznania D. T. – k. 111-112, zeznania świadka J. T. – k. 112-113, zeznania świadka G. P. – k. 121-122)

Powódki utrzymuje przez wszystkich matka, która prowadzi działalność gospodarczą i osiąga dochód około 1500-2500 zł miesięcznie. Matka powódek ponosi także niemal samodzielnie koszty utrzymania domu, w którym zamieszkuje z córkami oraz pozwanym. Pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania córek. (zeznania D. T. – k. 111-112, zeznania powódki E. T. – k. 124-126, zeznania powódki P. T. – k. 126-127)

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczność jak też prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, co pozwoliło uznać je za rzetelny i w pełni wartościowy materiał dowodowy.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się również na zeznaniach świadków D. T., G. P. oraz J. T., a także na zeznaniach powódek E. T. i P. T. oraz zeznaniach pozwanego S. T.. Zeznania świadków oraz powódek Sąd uznał za wiarygodne gdyż, w żadnej mierze nie pozostawały one w sprzeczności ze sobą i z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Zeznaniami S. T. Sąd dał wiarę jedynie w części. Sąd fragmentarycznie odmówił wiarygodności zeznaniom wskazanej strony, w zakresie w jakim wskazywał on, iż przekazuje pieniądze na utrzymanie córkom i ich matce. Okoliczności te stoją w sprzeczności z pozostałymi zeznaniami świadków i nie zostały potwierdzone przez jakiegokolwiek inne dowody, a zatem Sąd nie znalazł podstaw by dać wiarę zeznaniom pozwanego w tej części.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o alimenty zasługiwało na uwzględnienie w części. Podstawą żądania zasądzenia alimentów od S. T. na rzecz córek jest art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 135 k.r.o.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka jest niezależny od pochodzenia dziecka i ma taką samą treść, zakres oraz przesłanki wobec dziecka zrodzonego w małżeństwie jak i dziecka poza małżeńskiego.

Zakres świadczeń alimentacyjnych, stosownie do treści art. 135 k.r.o., wyznaczają dwie przesłanki, mianowicie: usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Między wymienionymi przesłankami zachodzi współzależność, wyrażająca się tym, iż usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 1974 r. (III CZP 41/47, OSN 1975, poz. 76) określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica w utrzymanie i wychowanie dziecka. Spoczywający na rodzicach obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki nie zdobędzie możliwości samodzielnego utrzymania się stosownie do swoich uzdolnień, predyspozycji, kwalifikacji zawodowych, czyli do chwili usamodzielnienia się i to niezależnie od osiągniętego wieku. W doktrynie prawa cywilnego przyjmuje się, iż potrzeby uprawnionego obejmują wszystko to, co jest niezbędne dla jego utrzymania, nie tylko w sensie potrzeb fizycznych (wyżywieniem, mieszkanie, odzież), ale i duchowych (kulturalnych). Ponadto należy zaznaczyć, że dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyje z nimi we wspólnocie, jak i poza tą wspólnotą – najczęściej tylko z jednym z rodziców (tak też orzeczenie SN z dnia 5 stycznia 1956 roku, OSN 1957, poz. 74)

Postępowanie przeprowadzone w niniejszej sprawie jednoznacznie wykazało, że chociaż powódki E. T. i P. T. są pełnoletnie, nie są w stanie utrzymać się w pełni samodzielnie i nie posiadają majątku, z którego dochody mogłyby służyć zaspokojeniu ich potrzeb. Wskazać przy tym należy, że pozwany nie udowodnił w żaden sposób swoich twierdzeń, jakoby przekazywał pieniądze córkom i ich matce. Pozwany nie przedstawił żadnych pokwitowań, potwierdzeń przelewu lub innych dowodów na potwierdzenie tych okoliczności. Nie może być także uznane za uczestniczenie w kosztach utrzymania córek przekazanie kwoty 2000 euro przez babcię powódek, bowiem nie zostało wykazane, że kwota ta była przekazana w porozumieniu z pozwanym, a jedynie, że był to „prezent” od babci dla wnuczki. Nie można zatem uznać, że pozwany ponosi jakiegokolwiek koszty utrzymania córek, a co za tym idzie żądanie zasądzenia alimentów okazało się zasadne.

Jednocześnie, w ocenie Sądu, wskazywane przez powódki koszty ich utrzymania nie są wygórowane i odpowiadają ich usprawiedliwionym potrzebom. Mając jednak na uwadze wiek i sytuację życiową powódek, nie można uznać, że całe koszty ich utrzymania powinny spoczywać na rodzicach. Sąd stanął na stanowisku, że powódki, jako osoby pełnoletnie i zdolne do pracy powinny częściowo uczestniczyć w ponoszeniu tych kosztów, a ich ponoszenie jedynie przez rodziców nie byłoby w tej sytuacji usprawiedliwione.

Powódki powinny jednak partycypować w ponoszeniu kosztów swojego utrzymania w różnym stopniu. Powódka E. T., jako studentka studiów stacjonarnych, ma bowiem bardzo ograniczone możliwości zarobkowania. Jak jednak wykazało postępowanie dowodowe udzielała ona już wcześniej korepetycji, a charakter tego zajęcia pozwala na jego wykonywanie także podczas studiów dziennych. Mając zatem na uwadze fakt, iż powódka E. T., ma możliwość osiągnięcia dochodów, dzięki którym mogłaby, w ograniczonym stopniu, uczestniczyć w ponoszeniu kosztów swojego utrzymania, Sąd uznał, że zasądzenie na jej rzecz alimentów w żądanej wysokości 1000 zł byłoby niezasadne.

Odnosząc się do możliwości zarobkowych powódki P. T., Sąd uznał, że skoro zajęcia w jej szkole odbywają się jedynie 2-3 razy w tygodniu, powódka ma możliwość podjęcia pracy, przynajmniej na część etatu i utrzymywania się częściowo samodzielnie. Dodatkowo postępowanie dowodowe wykazało, że w istocie powódka pracuje w kiosku ojca, jednak dochody osiągane z tego tytułu są bardzo niskie. W ocenie Sądu sytuacja w jakiej znajduje się powódka pozwala na wykonywanie przez nią zajęcia, z którego osiągane dochody będą wyższe, niż te osiągane z tytułu pracy w kiosku ojca. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż powódka P. T., ze względu na tryb nauki, ma szersze możliwości zarobkowe, niż jej siostra, dlatego też powinna ponosić koszty swojego utrzymania w większej części. W świetle powyższego, Sąd uznał za zasadne uwzględnienie powództwa na rzecz powódki P. T. jedynie w zakresie kwoty 400 zł.

Sąd uznał, że kwota 700 zł miesięcznie na utrzymanie córki E. T. i 400 zł na utrzymanie córki P. T. zaspokoi w sposób należyty ich usprawiedliwione potrzeby w części przypadającej na pozwanego. Kwota wyższa byłaby natomiast zbyt wygórowana, z uwagi na sytuację powódek i zasady współżycia społecznego.

Przechodząc do oceny zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego wskazać trzeba, iż zdaniem Sądu łożenie kwoty 700 zł miesięcznie na córkę E. T. i kwoty 400 zł miesięcznie na córkę P. T. leży w zakresie możliwości pozwanego. Pozwany wskazał, iż osiąga dochody w wysokości około 3000 zł miesięcznie. W ocenie Sądu opłacenie alimentów w kwocie łącznie 1100 zł nie nadwyręży jego sytuacji finansowej. Zaznaczyć również należy, że zadłużenie na jakie wskazywał pozwany nie ma wpływu na ocenę jego sytuacji materialnej i ustalania możliwości zarobkowych na potrzeby ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego. Trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Zmuszeni są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, chyba że takiej możliwości są pozbawieni w ogóle (tak też wyrok SN I CKN 1538/99 z dnia 24 marca 2000r.). Pozwany powołując się na swoją sytuację finansową nie może zapomnieć, iż powódki jest jego dziećmi i ma on obowiązek partycypowania w kosztach jego utrzymania. Podkreślić należy także, że treść artykułu 135 § 1 k.r.o. nie pozwala na wyznaczenie zakresu obowiązku alimentacyjnego wyłącznie na podstawie kwoty aktualnie osiągniętych zarobków, lecz nakazuje czynić to, uwzględniając możliwości zarobkowe dłużnika, czyli kwoty, jakie zarabiałby, gdyby owe możliwości wykorzystywał w pełni. Istotne jest bowiem, że przy ocenie, czy dana osoba może zostać obciążona obowiązkiem alimentacyjnym, bierze się pod uwagę nie tyle jej aktualną sytuację majątkową i zarobkową, lecz właśnie to, jakie ma ona w tej mierze możliwości (tak też orzeczenie SN z dnia 9 stycznia 1959 r., III CR 212/58, OSN 1960, nr 2, poz. 48). Są one determinowane wiekiem zobowiązanego, jego stanem zdrowia, przygotowaniem zawodowym, wykształceniem, ale także możliwością zdobycia pracy w regionie, w którym mieszka, i wieloma innymi czynnikami. W ocenie Sądu pozwany ma dużo większe możliwości zarobkowe, na co zresztą sam wskazywał, podkreślając, iż ma szerokie kontakty finansowo-handlowe, a prowadzona przez niego działalność jest rozwojowa. Na duże możliwości zarobkowe pozwanego wskazuje także jego sytuacja przed wyjazdem do Bułgarii. Pozwany prowadząc wtedy działalność gospodarczą osiągał dochody rzędu 20-30 tys. zł miesięcznie. Mając na uwadze możliwości zarobkowe pozwanego, nie można uznać, że opłacenie alimentów w zasądzonej kwocie przekracza jego możliwości finansowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd, na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o., w punkcie I wyroku zasądził od pozwanego na rzecz E. T. alimenty w kwocie po 700,00 zł miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 9 sierpnia 2015 roku, a w punkcie II wyroku zasądził od pozwanego na rzecz P. T. alimenty w kwocie po 400,00 zł miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 9 sierpnia 2015 roku.

Na podstawie art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o. Sąd w punkcie III wyroku oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Powódki jako osoby uprawnione do alimentacji były zwolnione z obowiązku uiszczenia opłaty od pozwu. Z uwagi na powyższe, Sąd w pkt III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2012 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 90, poz. 594 z późn.zm.) obciążył pozwanego kwotą 660,00 zł tytułem części nieuiszczonej opłaty od pozwu, w zakresie w jakim powód przegrał sprawę.

W punkcie IV wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.